

*Αγώνες κρατουμένων της ισπανικής
δημοκρατίας*

Στα κελιά κρατάνε τα κορμά μας, Μα όχι και το πάθος για την λευτεριά μας

Αυτό το έντυπο υλικό εκτυπώθηκε για να συνοδεύσει την προβολή του ντοκυμαντέρ: “Presos de la democracia (Φυλακισμένοι της δημοκρατίας)”, στο κατειλημένο μαραγκοπούλειο. Η συγκεκριμένη εκδήλωση εντάσσεται σε μια προσπάθεια εμβάθυνσης της ανάλυσης πάνω στους αγώνες των κρατουμένων και της αλληλεγγύης σ’ αυτούς, χρησιμοποιώντας την ιστορική μνήμη. Όχι, βέβαια, για να επαναφέρουμε ή να αντιγράψουμε εργαλεία, δομές και διαδικασίες του παρελθόντος, που έτσι κι αλλιώς γεννηθήκανε σε εντελώς διαφορετικές συνθήκες, αλλά να συνειδητοποιήσουμε τις δυνατότητες που υπάρχουν στο σήμερα και να εμπλουτίσουμε την δυναμική συνθήκη της αλληλεγγύης.

Τα τελευταία χρόνια οι κρατούμενοι των ελληνικών κολαστηρίων έχουν δώσει ένα πλήθος αγώνων για την βελτίωση των συνθηκών εγκλεισμού τους, αγώνες που έβαλαν στο στοχασμό τους και την ίδια την ύπαρξη των φυλακών. Οι ελληνικές φυλακές είναι ένα καζάνι που βράζει. Το κράτος βρίσκεται σε κατάσταση κρίσης και επιλέγει να ποινικοποιήσει φτωχά στρώματα και να πετάξει στα μπουτρώμια του χιλιάδες ανθρώπους για να επιβάλει την κοινωνική “ειρήνη”. Ταυτόχρονα κόβει την χρηματοδότηση των “σωφρονιστικών ιδρυμάτων”, με άμεση συνέπεια την χειροτέρευση των συνθηκών διαβίωσης των κρατουμένων. Αυτές οι κρατικές επιλογές θα τροφοδοτήσουν μελλοντικούς αγώνες εντός και εκτός των τειχών.

Η αλληλεγγύη στους αγώνες των φυλακισμένων δεν προκύπτει βάσει φιλανθρωπίας ή ενός στείρου “ανθρωπισμού” αλλά από την αντίληψη ότι βασικό στοιχείο που θωρακίζει το καπιταλιστικό καθεστώς είναι η ύπαρξη των φυλακών. Η φυλακή αποτελεί προέκταση του διάχυτου ελέγχου, της καταστολής και της εκμετάλλευσης της ζωής μας από τις κάθε είδους εξουσίες. Η αλληλεγγύη, λοιπόν, είναι μια συνειδητή πολιτική επιλογή που δεν χρησιμοποιεί τους κρατούμενους εργαλειακά, αλλά δημιουργεί διόδους επικοινωνίας με εκείνους που έρχονται σε ρήξη με το καθεστώς ομηρίας τους και με τις αιχμές της θέτει ερωτήματα και χειρονομίες ενάντια στην γενικευμένη κοινωνική ομηρία.

**Για έναν κόσμο χωρίς μπάτσους, δεσμοφύλακες, δικαστές.
Για έναν κόσμο χωρίς φυλακές.**

*Συλλογικό εγχείρημα λόγου και δράσης Πέρασμα,
απο το κατειλημμένο Μαραγκοπούλειο, γοναξη 102*

Σύντομη παρουσίαση των αγώνων των κρατουμένων στις ισπανικές φυλακές 1960-1990

Στα τέλη του 1960 και τις αρχές του 70 σημειώθηκε μια αναζωπύρωση των κοινωνικών κι επαναστατικών αγώνων σε όλο το εύρος της ευρωπαϊκής ηπείρου. Στην Ισπανία, απεργίες, καταλήψεις εργοστασίων, και ο σχηματισμός αυτόνομων εργατικών συνελεύσεων (asambleas) ξέσπασαν παράλληλα με την επανεμφάνιση της ένοπλης πάλης, από ομάδες όπως το MIL και οι Αυτόνομες Ομάδες. Η μετάβαση από τη φασιστική δικτατορία στο δημοκρατικό κράτος, στα μέσα του 70 δεν έκανε καμιά διαφορά, τουλάχιστον όσον αφορά την καταπίεση, και τον υπερπληθυσμό των φυλακών. Ο αγώνας για την απελευθέρωση των πολιτικών κρατουμένων γρήγορα μετασχηματίστηκε στον αγώνα για την απελευθέρωση όλων των κρατουμένων και την κατάργηση του σωφρονιστικού συστήματος.

Τον Γενάρη του 1977, με το Μανιφέστο των κρατουμένων του Carabanchel, οι ποινικοί κρατούμενοι προσχωρήσαν στον αγώνα. Εξεγέρσεις ξέσπασαν στις φυλακές όλης της χώρας με 35 ανταρσίες και πολυάριθμες ενέργειες αλληλεγγύης. Οι κρατούμενοι οργάνωναν τον αγώνα τους μέσα από γενικές συνελεύσεις στις φυλακές και τον Φλεβάρη του 1977 δημιουργήθηκε το COPEL (συντονισμός αγωνιζόμενων φυλακισμένων ισπανών). Μετά το βασανισμό 100 νέων ανθρώπων και το μαχαίρωμα 3 κρατουμένων, ξεσπά μια άγρια εξέγερση σε μια φυλακή. Κατά την εισβολή των δυνάμεων καταστολής 36 κρατούμενοι αποπειρώνται να αυτοκτονήσουν, προξενώντας τραύματα στο σώμα τους, καταπίνοντας αιχμηρά αντικείμενα κλπ. Ένας κρατούμενος κατά την μεταφορά του στο νοσοκομείο, καταφέρνει να δραπετεύσει. Ένας άλλος βαριά τραυματισμένος ζωγραφίζει τη λέξη COPEL στους τοίχους της φυλακής. Την επόμενη μέρα 98 μεταγάζονται σε διάφορες φυλακές ενώ 40 από αυτούς "εξαφανίζονται" σε καθεστώς απομόνωσης. Μέχρι το 1979, εξεγέρσεις, απεργίες πείνας, απεργίες από την εργασία των φυλακισμένων και άλλες ενέργειες διαχέονται σε όλη την επικράτεια.

Το COPEL διεκδικεί βελτίωση των συνθηκών κράτησης, αμνηστία για όλους τους "κοινωνικούς κρατουμένους", και την απόλυση όλης της σχετικής νομοθεσίας του Franco. Η απάντηση του κράτους ήταν, όπως πάντα, διττή: από την μια μεριά διαπραγματεύσεις, κι από την άλλη, ωμή καταστολή. Το COPEL διαβρώθηκε και τα πιο δραστήρια μέλη του βγήκαν από την μέση. Πολλοί κλείστηκαν στις νέες φυλακές της Herrera de la Mancha. Αυτές είχαν χτιστεί καθ' εικόνα και ομοίωση των φυλακών που προορίζονταν για τους πολιτικούς κρατουμένους στη Γερμανία, ειδικά κατασκευασμένες ώστε να ελέγχουν, να διαχωρίζουν και να απομονώνουν τους κρατουμένους, όπου ο φυσικός και ψυχολογικός τρόμος εξασκούσαν συστηματικά, και όπου βρίσκουμε ήδη τα χαρακτηριστικά μιας φυλακής μέσα στη φυλακή, το πρόπλασμα που αργότερα θα διαμορφώσει τα κελιά FIES. Τα μέρη αυτά προορίζονταν, σύμφωνα με τα λόγια του γενικού διευθυντή των φυλακών Carlos Garcia Valdès, για τους "απροσάρμοστους" και όσους θεωρούνται περισσότερο "επικίνδυνοι". Στις φυλακές αυτές χρησιμοποιήθηκαν μονάδες της Αστυνομίας Πόλεων, κι όχι κανονικοί δεσμοφύλακες. Με την άφιξη στη Herrera de la Mancha, ο κρατούμενος τίθεται σε "πρώτο βαθμό" παρακολούθησης (απόλυτη απομόνωση). Αν δεν υποπέσει σε κάποιο παράπτωμα, περνάει σε "δεύτερο βαθμό", όπου μπορεί να κάνει λίγη γυμναστική μαζί με άλλους 1-2 κρατουμένους. Όταν ο κρατούμενος περάσει από όλους τους διαφορετικούς βαθμούς χωρίς να πέσει σε κάποιο παράπτωμα, μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες φυλακές...

Παρόλα τα κατασταλτικά μέσα, εξεγέρσεις συνεχίζουν να κατατρέχουν τις φυλακές. Για παράδειγμα στο Meco (Μαδρίτη), στις αρχές του '80, οι κρατούμενοι στήνουν το APRE (Σύλλογος Κρατουμένων σε Ειδικές Συνθήκες). Ο αγώνας είναι σκληρός, και οι κρατούμενοι αρνούνται κάθε μορφή συνδιαλλαγής, και υπάρχει μια ριζοσπαστική μειοψηφία που έχει μονάχα ένα αίτημα: τον θάνατο όλων των δεσμοφυλάκων και των μπάτσων, τον εξοπλισμό των κρατουμένων και τον αγώνα μέχρι θανάτου. Η καταστολή που ακολουθεί, και η κάμψη του επαναστατικού αγώνα στα 80's, σηματοδοτούν και την ύφεση των αγώνων των φυλακισμένων για μια δεκαετία.

Στις αρχές του 1990 παρατηρείται μια αναζωπύρωση του αγώνα στις φυλακές. Στις 27 Ιούνη 1989 ξεσπά μια εξέγερση στο Puerto de Santa Maria. Οι εξεγερμένοι μεταφέρονται στην Herrera de la Mancha και τίθενται σε απομόνωση. Την ίδια χρονιά οι πολιτικοί κρατούμενοι της GRAPO ξεκινούν αλυσιδωτή απεργία πείνας που κρατάει συνολικά 435 μέρες και συγκεντρώνει την προσοχή. Στις 14 Φλεβάρη 1990 οι κρατούμενοι κρατούν τους δεσμοφύλακες ομήρους στις φυλακές Alcala-Meco. Απαιτούν την αποφυλάκιση του Juan Redondo Fernandez και των κρατουμένων στην Herrera de la Mancha. Τον Μάρτη, εξεγέρσεις ξεσπούν στη Daroca, Nanclares de la Oca, Caceres II, Alcala-Meco και Fontcalent. Τον Οκτώβρη της ίδιας χρονιάς, μέσα από τα μπουντρούμια της Herrera de la Mancha, ανασυντάσσεται το APRE (APRE(r)) από τους κρατουμένους Javier Avila Navas, Laudelino Iglesias, Luis Riva Dávila, Vicente Sánchez και Antonio Losa López. Το μανιφέστο του APRE(r) κυκλοφορεί από φυλακή σε φυλακή σε όλη την Ισπανία. Στις 18 Μάρτη 1991, οι κρατούμενοι της Herrera τελικά αναλαμβάνουν δράση, κρατούν ομήρους και διεκδικούν τουλάχιστον 18 αιτήματα. Η εξέγερση τσακίζεται αλλά το APRE(r) είναι στο στόμα και στη σκέψη όλων, και εξεγέρσεις, ομηρίες, αποδράσεις συγκλονίζουν όλη τη χώρα (Zamora: ανταρσία των ανήλικων κρατουμένων από την Herrera, στη Herrera ξανά στις 11 Ιουλίου 1991, στην Τενερίφη όπου οι Juan Redondo και Xosé Tarrío καταφέρνουν να πιάσουν ομήρους φρουρούς και να δώσουν ευρεία δημοσιότητα στα αιτήματα των φυλακισμένων. Σαν απάντηση στις εξεγέρσεις αυτές το κράτος εγκαθιδρύει τα FIES. Τα πιο δραστήρια μέλη του APRE(r) κλείνονται σε καθεστώς FIES, κι αρκετοί από αυτούς είναι ήδη στο 10ο, 15ο ή 20ο έτος στα σκοτεινότερα μπουντρούμια του ισπανικού κράτους.

Συζήτηση στο αυτοδιαχειριζόμενο στέκι στη Βαλένθια [απόσπασμα]

[Α] Εμένα λοιπόν μου φαίνεται -και διορθώστε με αν κάνω λάθος- ότι το κίνητρο αυτής της συγκέντρωσης, εκτός από την παέγια και την καλή παρέα, είναι ένα αρνητικό ενδιαφέρον για τη "στενή". Έτσι δεν είναι; Πέρα από το να κάνουμε κάτι συλλογικό, όσο λίγο και αν είναι, μπορούμε να κάνουμε κάποιες σκέψεις πάνω σ' αυτό το ζήτημα.

Σήμερα θα κουβεντιάσουμε και θα προσπαθήσουμε να θυμηθούμε γεγονότα που συνέβησαν τη δεκαετία του '70, του '80... Ιστορίες ανθρώπων από εδώ, από τη Βαλένθια, που αγωνίζονταν -στα μέτρα των δυνατοτήτων τους- ενάντια στις φυλακές.

Είναι μαζί μας ένας σύντροφος που συμμετείχε σε πολλές κινητοποιήσεις εκείνα τα χρόνια και που δεν του πολυαρέσει να μιλάει δημόσια, γι' αυτό και θα σας πω εγώ πάνω-κάτω για τι κινητοποιήσεις επρόκειτο. Εσείς αν θέλετε μπορείτε να απευθύνεται σ' αυτόν τις ερωτήσεις σας. Εν μέρει αυτά τα γεγονότα τα έζησα και εγώ.

Την δεκαετία του '70 είχε ξεκινήσει ένας αγώνας, εν μέρει στον δρόμο εν μέρει μέσω των πολιτικών κομμάτων, για αμνηστία. Πολιτική αμνηστία. Οι γραφειοκράτες πολιτικοί και συνδικαλιστές το μόνο που ήθελαν ήταν το δικό τους κομμάτι από την δημοκρατική πίτα. Συμβιβάζονταν κάλλιστα με μια πολιτική αμνηστία που θα αποτελούσε μια επίφαση δημοκρατίας: αμνηστία δηλαδή για όσους είχαν καταδικαστεί για τις πολιτικές τους πεποιθήσεις και την πολιτική τους έκφραση... Για πολύ κόσμο κυρίως στις φυλακές, αλλά και στις γειτονιές όπου βρίσκονταν οι φίλοι τους, αυτό δεν ήταν αρκετό. Πίστευαν ότι εκτός από την πολιτική αμνηστία θα έπρεπε να απονεμηθεί χάρη και σε όλους αυτούς που ονόμαζαν κοινωνικούς κρατούμενους. Θεωρούσαν ότι αφού είχαν φυλακιστεί σε μια κοινωνικοπολιτική κατάσταση που υποτίθεται τώρα άλλαζε ριζικά προς το καλύτερο, θα έπρεπε να δοθεί και στους υπόλοιπους μια ευκαιρία. Συγκεκριμένα σε αυτές τις δράσεις... στις διαδηλώσεις και τις κινητοποιήσεις που γίνονταν για την αμνηστία ήμασταν πολλοί αυτοί που θέλαμε τη γενική απονομή χάριτος.

"Υπήρχε μια πολύ βαθιά ριζωμένη αντίληψη αντίστασης. Η συνήθεια του να πηγαίνεις κόντρα στο νόμο, γιατί όλοι είχαμε μεγαλώσει επί Φράνκο, και επί Φράνκο όλα ήταν απαγορευμένα. Κι αν ήθελες να ζήσεις έπρεπε να παρανομήσεις με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Επίσης υπήρχε περισσότερη φαντασία, γιατί η φαντασία μας δεν ήταν τόσο αλλοτριωμένη από το κεφάλαιο. Είχαμε μέσα μας μια απέραντη ζώνη βυθισμένη στη σκιά και από τη στιγμή που διασχίζαμε το σύνορο ήταν εκεί για να την εξερευνήσουμε. Χωρίς όρια."

Στις γειτονιές διάφορων πόλεων όπως της Βαλένθια, της Μαδρίτης, της Βαρκελώνης υπήρχαν οι λεγόμενοι νεανικοί σύλλογοι, όπου εκεί μέσα αναπτύχθηκαν οι επονομαζόμενες επιτροπές υποστήριξης του COPEL. Αυτές ασχολούνταν με την στήριξη και την αλληλεγγύη στο κίνημα των φυλακισμένων και συγκεκριμένα στο COPEL. Υπήρχαν ακόμα ομάδες που δεν ήταν ενταγμένες σ' αυτές τις επιτροπές, που μπορεί να μην ταυτίζονταν αποκλειστικά με το COPEL -αφού γι' αυτούς δεν ήταν παρά μόνο ένα κομμάτι αυτής της ιστορίας- και πραγματοποιούσαν άλλου είδους δράσεις. Για παράδειγμα επιτίθονταν με μολότοφ σε τράπεζες παράλληλα με τα γεγονότα μέσα στις φυλακές. Στη Βαλένθια, όπως και σε άλλες πόλεις, υπήρχαν διάφορες ομάδες σε επίπεδο γειτονιάς που συντονίζονταν και καίγανε 10 με 12 τράπεζες ταυτόχρονα. Αυτές οι δράσεις είχαν διάφορα κίνητρα και πολλές φορές γινότουσαν σε ένδειξη αλληλεγγύης στους αγώνες των κρατουμένων. Οι τράπεζες δεν ήταν όπως τώρα που έχουν διπλά τζάμια και όλα αυτά. Παλιότερα περνούσαν κατευθείαν μέσα από την τζαμαρία προκαλώντας απολαυστικές φωτιές (χα, χα, χα...). Τώρα μπορούμε να μιλήσουμε για όλα αυτά, γιατί έχουν παραγραφεί εδώ και καιρό. Όλα αυτά συνέβησαν σε μια στιγμή σύγκρουσης, την λεγόμενη και "μετάβαση". Σε μια στιγμή ανυπακοής και άμεσης αντιπαράθεσης με το κράτος, που διήρκεσε 1-2 χρόνια και που αποτέλεσε αυτό που θα λέγαμε "κλιμάκωση". Και όταν αυτό τελείωσε ακολούθησε οι συνέπειες. Γιατί αν αυτό μπορούμε να το ονομάσουμε κίνημα, τότε αυτό το κίνημα ηττήθηκε. Πολλοί κατέληξαν στην φυλακή, κάποιιοι από αυτούς που είχαν δραστηριοποιηθεί μέσα στη φυλακή βγήκαν, ενώ οι υπόλοιποι βίωσαν την καταστολή για όσα είχαν κάνει στις πτέρυγες των βαρυποινιτών (αυτό που σήμερα ονομάζεται FIES). Το FIES δεν είναι μια καινούργια ανακάλυψη. Αντίθετα η φυλακή μέσα στη φυλακή υπήρχε πάντα. Το άρθρο 10 του σωφρονιστικού κώδικα που εκδόθηκε εκείνη την εποχή και εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ έγινε για να νομιμοποιηθεί ό,τι είχε γίνει ενάντια στο κίνημα των κρατουμένων. Έτσι και αλλιώς, πριν από το άρθρο 10 όλοι όσοι συμμετείχαν σε αγώνες, στάσεις ή αποδράσεις βρίσκονταν ήδη σε ειδικές πτέρυγες. Γιατί μπορεί να μην υπήρχαν φυλακές υψίστης ασφαλείας όπως τώρα, υπήρχαν όμως οι πτέρυγες των βαρυποινιτών που ήταν πολύ διαφορετικές από τις σημερινές. Εκεί υπήρχαν μόνιμες εφεδρείες ειδικών κατασταλτικών μονάδων για να "υποδέχονται" όσους κρατούμενους σήκωναν κεφάλι και που κατέφθαναν με καθημερινές μεταγωγές. Αυτό λοιπόν ήδη συνέβαινε το '78-'79. Και πολλά άτομα απ' αυτά που τα χώνανε στους δρόμους και πιο συγκεκριμένα πολλοί απ' αυτούς που είχαν στηρίξει τον αγώνα των φυλακισμένων τώρα βρίσκονταν με τη σειρά τους φυλακισμένοι, ενώ έξω έμειναν λίγοι. Οι τελευταίοι συσπειρώθηκαν για να... δεν τους έμενε και τίποτα άλλο, αφού πολλοί σύντροφοί τους βρίσκονταν στη φυλακή... αγωνιστούν ενάντια στις φυλακές, να προσπαθήσουν να

απελευθερώσουν τους συντρόφους τους. Δεδομένου όμως ότι ο αγώνας είχε ξεκινήσει με αιχμή του τον θεσμό της φυλακής γενικότερα, δεν προσπαθούσαν να βγάλουν μόνο τους συντρόφους τους αλλά και οποιονδήποτε άλλον. Τι έκαναν; Συνεργάζονταν για παράδειγμα για την κατασκευή τούνελ σε κάποιες προσπάθειες απόδρασης που έγιναν από μέσα προς τα έξω. Παρείχαν τα εργαλεία και οργάνωναν την υποδομή που απαιτούνταν για να στηριχθούν αυτές οι αποδράσεις. Αν βέβαια ολοκληρωνόταν, πράγμα που δεν συνέβαινε πολύ συχνά. Πολύ σύντομα όμως τα πράγματα μέσα στις φυλακές δυσκόλεψαν, οπότε τα άτομα αυτά ξεκίνησαν να φτιάχνουν σήραγγες από έξω προς τα μέσα. Φανταστείτε μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων από διάφορα σημεία της πόλης που γνωρίζονταν μεταξύ τους να κάνουν το εξής: Κάποια συγκεκριμένη στιγμή άρχιζαν όλοι μαζί να σκάβουν μια σήραγγα για να βγάλουν τον κόσμο από την φυλακή. Αυτό λοιπόν έγινε ή έστω προσπαθήθηκε αν και ποτέ δεν επιτευχθεί. Εδώ στην Βαλένθια η όλη φάση ήταν πολύ ανοιχτή και κατακρίθηκε για αυτόν ακριβώς το λόγο από πολύ κόσμο. Η κριτική αυτή ωστόσο οφείλεται κατά κύριο λόγο στην παθητικότητα εκείνης της στιγμής, αφού αυτό ούτως ή άλλως δεν θα μπορούσε να γίνει με κανέναν άλλον τρόπο. Αυτή η ιστορία απέτυχε γιατί η αστυνομία το έμαθε πριν η σήραγγα φτάσει στη φυλακή. Ήταν όμως ένας τρόπος να διαπιστωθεί κατά πόσο κάτι τέτοιο ήταν εφικτό, αλλά ακόμα και αν δεν ήταν, τουλάχιστον είχε προσπαθηθεί. Ο κόσμος αυτός προσπάθησε να κάνει το ίδιο και στη Τζιρόνα όπου βρίσκονται φυλακισμένοι κάποιοι σύντροφοι για απόπειρες ληστειών, τα χρήματα των οποίων θα πήγαιναν σε μια επιχείρηση απελευθέρωσης συντρόφων. Λίγο αργότερα όμως οι κρατούμενοι μεταφέρθηκαν. Μετά πήγαν να κάνουν το ίδιο και στη Βαρκελώνη. Εκεί νοίκιασαν ένα ισόγειο δίπλα στη φυλακή Modelo και ξεκίνησαν να σκάβουν και μην έχοντας άλλο τρόπο αποθήκευαν σιγά σιγά το χώμα μέσα στο σπίτι, όπου τελικά μαζεύτηκε τόσο χώμα που παραλίγο να πέσουν οι τοίχοι. Και τότε ο γείτονας είπε "μα τι γίνεται εδώ!" και φώναξε την αστυνομία. Αν και είχαν προχωρήσει πολύ στην κατασκευή του τούνελ, οι αστυνομικοί θεώρησαν ότι πρόκειται για μέλη της ETA που στόχευαν στην τοποθέτηση βόμβας κάτω από σπίτια στρατιωτικών που βρίσκονταν εκεί κοντά. Αυτό είπε και ο τύπος.

Εκείνη την εποχή γινόντουσαν και κάποια άλλα πράγματα. Εξασφαλιζόταν η δυνατότητα να κρυφτούν ή να φύγουν από τη χώρα δραπέτες, καταζητούμενοι και λιποτάκτες.

[Γ] Θα μας πεις κάτι παραπάνω για το COPEL;

[Α] Το COPEL στην ουσία δεν ήταν μια οργάνωση. Το COPEL γεννήθηκε στη Μαδρίτη και ήταν ουσιαστικά ένα παράδειγμα, ένας τρόπος να ακουστούν, ένα πεδίο διεκδικήσεων... Ο κόσμος τότε ταυτιζόταν με αυτό και υπήρχαν άτομα που δήλωναν COPEL. Εδώ στη Βαλένθια για παράδειγμα, τα χρόνια που ήμουν και εγώ εδώ, ήταν η εποχή μετά τον Dueso [1]. Εμείς ήμασταν ήδη έξω από τους κόλπους του COPEL, γιατί είχε διαλέξει μια τακτική που για μας ήταν ρεφορμιστική... έτσι και εμείς βάζαμε φωτιά στη φυλακή και γράφαμε το COPEL στα παλιά μας τα παπούτσια. Αυτό που θέλω να πω είναι πως το κίνημα των φυλακισμένων δεν εξαντλούνταν στο COPEL. Το COPEL ήταν μια πολύ ιδιαίτερη πλευρά, κάτι πολύ σημαντικό που άσκησε πολύ μεγάλη επιρροή τόσο για καλό όσο και για κακό. Ήταν μια μειοψηφία εξυπνάκδων, αρχηγών, που διαπραγματεύονταν, που το έπαιξαν αντιπρόσωποι, συχνά χωρίς να τους το ζητήσει κανείς. Μόνο και μόνο επειδή έτσι ήθελαν, χωρίς να έχει αποφασιστεί σε καμία συνέλευση. Ο ρόλος τους ήταν λίγο πολύ διφορούμενος. Πολύ θετικός στην αρχή, αφού έδιναν διέξοδο σε ένα γενικευμένο αγώνα. Πολύ αρνητικός στη συνέχεια, αφού ανέλαβαν ρόλο συνδικάτου, δηλαδή αυτόν της απο-κινηματοποίησης.

[Γ] Υπήρχε κάποιος σαφής διαχωρισμός ανάμεσα στους ποινικούς και πολιτικούς κρατούμενους;

[Ε] Ναι, όταν εγώ μπήκα μέσα, υπήρχε ήδη ο διαχωρισμός. Μάλιστα, στο Καραμπαντσέλ, υπήρχε τμήμα ποινικών και τμήμα πολιτικών. Εμένα κάθε φορά που με πήγαιναν εκεί, με έβαζαν στη πτέρυγα των ποινικών, γιατί με ρωτούσαν αν ήμουν πολιτικός ή ποινικός κρατούμενος και εγώ τους απαντούσα ότι ήμουν κανονικός. Μέχρι το 84-85 οι κρατούμενοι διαχωρίζονταν, κυρίως στις φυλακές όπου υπήρχαν πολλοί πολιτικοί. Εγώ ήμουν στη Βαλένθια πολύ καιρό και ήμουν ουσιαστικά μόνος μου... το πολύ να ήμασταν 3-4. Εκεί δεν υπήρχαν διαχωρισμοί, εκεί ήμασταν όλοι φυλακισμένοι, τελεία και παύλα. Για παράδειγμα όμως στη Βαρκελώνη, τη Μαδρίτη ή το Καραμπαντσέλ γινόταν διαχωρισμός ανάμεσα σε ποινικούς και πολιτικούς, κυρίως από τη GRAPO, την ETA και τη CNT.

[Α] Δεν είναι πως οι πολιτικοί είχαν κάποιο ιδιαίτερο, σαφή, αναγνωρισμένο χαρακτήρα. Ήταν όμως πολλοί, κάνανε "κόμμα" -τόσο στο δρόμο, όσο και στη φυλακή- και αγωνίζονταν για να αναγνωριστούν ως τέτοιοι. Υπήρχαν όμως και κρατούμενοι, υποτίθεται πολιτικοί, που δεν έκαναν κάτι τέτοιο, δεν κάναμε κάτι τέτοιο. Δεν συμμετείχαμε ποτέ στις κινητοποιήσεις τους και συγκρουόμασταν μαζί τους, ακριβώς για αυτό το λόγο.

[Ε] Το γεγονός είναι πως την εποχή που ήμουν εγώ στο Καραμπαντσέλ, στις αρχές του '80, είχαν προνόμια, τα οποία προφανώς είχαν κερδίσει. Δεν έπαυαν όμως να είναι προνόμια...

[Γ] Αυτό που έχουμε αναρωτηθεί εμείς είναι το πως όσα κάνατε έξω, έφταναν στους μέσα, πως οργανωνόταν η επικοινωνία μαζί τους.

[Ε] Εμείς εδώ ήμασταν πολύ λίγος κόσμος. 20 με 30 άτομα. Ήμασταν αυτόνομοι, δεν ανήκαμε σε καμία κομμουνιστική παράταξη, ούτε καν στη CNT. Όλοι γνωριζόμασταν από τη γειτονιά, το Orriols, ήμασταν μια ομάδα από φίλους. Στεγαζόμασταν σε ένα κέντρο νεότητας και διατηρούσαμε σχέσεις με άλλα "συγγενικά" στέκια που βρίσκονταν στη περιοχή. Το Benicalap, το Benimaclet, το Quart και το Mislata. Κάναμε κουβέντες, οργανώναμε φεστιβάλ, κάναμε προπαγάνδα. Συγχρόνως οργανώναμε και άλλου είδους κινήσεις, πιο επιθετικές, σαν αυτές που ανέφερε νωρίτερα ο Α. Πεσίματα με μπουκάλια και κάποιες μικροεκρήξεις στα δικαστήρια. Στηρίζαμε επίσης τους κρατούμενους οικονομικά και με δικηγόρους. Μια φίλη μας που ήταν δικηγόρος ήταν η πιο "χωμένη" στο ζήτημα. Είχαμε βέβαια και άλλους δικηγόρους. Στη συνέχεια σιγά σιγά αρχίσαμε να ριζοσπαστικοποιούμαστε, κυρίως λόγω του ότι είχαν αρχίσει να πιάνουν συντρόφους με τους οποίους είχαμε κάνει μαζί πράγματα, με κατηγορίες σχετικά με όπλα και τέτοια. Και φυσικά έπρεπε να τους βγάλουμε από εκεί μέσα. Ήταν τότε που ξεκινήσαμε να βλέπουμε κάποια πράγματα. Το πρόβλημα ήταν ότι δεν είχαμε εμπειρία, παρά μόνο θέληση.

[Α] Οι επαφές με τον κόσμο που αγωνιζόνταν μέσα και οι πληροφορίες σχετικά με όσα συνέβαιναν εκεί, αρχικά, προέρχονταν από τους δικηγόρους. Από την κυρία, δηλαδή, που τόσο σιωπηλά κάθεται εκεί πέρα και δεν θέλει να μιλήσει.

[Ε] Για παράδειγμα όταν ήταν αυτός μέσα άνοιξαν ένα τούνελ για να τον βγάλουν από την φυλακή. Για να το φτιάξουν χρειάζονταν κάτι για σκάψιμο... εκείνη την εποχή οι δικηγόροι μπορούσαν να περνάνε διάφορα πράγματα και έτσι περνούσαν σκερπάνια. Κατάφεραν να περάσουν ακόμα και ένα γουοκι τόκι, ώστε να υπάρχει άμεση επικοινωνία. Όλα αυτά όμως γίνονταν με άτυπες διαδικασίες, βάσει γνωστών και πολιτικών συγγενειών, χωρίς κανένα είδους οργάνωση ή κάτι ανάλογο.

[Α] Σε όλα τα χωριά και σε όλες τις γειτονιές υπήρχαν ενοριακοί σύλλογοι. Μια φάση που υπήρξε στα χρόνια του Φράνκο. Στα χωριά τους λέγανε TELE-CLUB, αφού σε μια εποχή που κανείς δεν είχε τηλεόραση, έβαλαν σε χώρους που ανήκαν στην εκκλησία, με σκοπό να τραβήξουν την νεολαία και να της κάνουν πλύση εγκεφάλου. Το θέμα ήταν ότι με τον καιρό έχασαν τελείως τον έλεγχο. Αρχικά συναντιόντουσαν εκεί από τη μια χριστιανοί προλετάριοι της OAC και της JOC [2], αφού μιλάμε για λαϊκές γειτονιές. Από την άλλη βρίσκονταν εκεί κόσμος από την άκρα αριστερά. Σε πολλούς από αυτούς τους συλλόγους στην αρχή έχασαν τον έλεγχο οι παπάδες και στη συνέχεια οι γραφειοκράτες. Έμειναν κάποιοι που απάρτιζαν κάτι σε συνέλευση. Από τη μια συντηρούταν το στέκι και από την άλλη υπήρχε έντονη ανάμειξη στους αγώνες της γειτονιάς. Εκεί, στις γειτονιές, πολλοί ήταν χωμένοι στην παρανομία, κλέφτες για παράδειγμα που μπαινόβγαιναν στη φυλακή. Επαφές γίνονταν επίσης και μέσω αυτών. Πολλοί μάλιστα ήταν φυγόδοκοι και στους συλλόγους αυτούς έβρισκαν υποστήριξη. Μετά αρχίσαμε και εμείς οι ίδιοι να μπαίνουμε μέσα. Εκεί γνωρίσαμε άτομα που υποτίθεται ανήκαν στο COPEL. Το να ανήκει όμως κάποιος στο COPEL ήταν σχετικό. Στην πραγματικότητα δεν επρόκειτο για μια οργάνωση, αλλά για συγκεκριμένες ομάδες που απαρτιζόνταν από οποιονδήποτε σε συγκεκριμένες χρονικές στιγμές. Για παράδειγμα στη Μαδρίτη όπου υπήρχε επικοινωνία με την ομάδα νέων δικηγόρων, κατάφεραν να στήσουν μια φάση που είχε μεγάλο αντίκτυπο τόσο στα MME, όσο και μέσα στις φυλακές και αποτέλεσε πρότυπο. Πολύς κόσμος ακολουθούσε και ταυτιζόταν με το COPEL. Εδώ όμως τα άτομα που συναντήσαμε μπαίνοντας μέσα δεν ήταν ακριβώς στο COPEL. Υπήρχαν μόνο κάποιοι που είχαν συμμετάσχει στην ίδρυσή του. Όταν εμείς μπήκαμε μέσα, ο κόσμος ήταν ήδη στα χαρακώματα και πάλευε για το ζήτημα της αυτοδιαχείρισης στη 4η πτέρυγα όπου ο διαχωρισμός ανάμεσα σε αυτούς που έκαναν πράγματα και στους υπόλοιπους ήταν αρκετά σαφής. Υπήρχε μια μόνιμη απειλή εξέγερσης. Οι φύλακες ήταν πολύ ανασφαλείς από την κατάσταση, αλλά και από τις οδηγίες που τους έφταναν από τον Jesus Hada [3], ο οποίος ασκούσε μια, ούτως ή άλλως, ασυνάρτητη πολιτική. Σε συγκεκριμένους λοιπόν χώρους της φυλακής οι κρατούμενοι είχαν πάρει τον έλεγχο. Υπήρχαν συνελεύσεις, το σημαντικότερο ήταν όμως αυτό που είχαν πετύχει οι φυλακισμένοι. Υπήρχε μια συγκεκριμένη ομάδα που ταυτιζόταν με το COPEL αλλά δεν μπορούσες να πεις ότι δεν ανήκε σε αυτή. Ήταν οι αρχηγίσκοι. Αν για παράδειγμα υπήρχε κάποιου είδους κακοποίηση ανάμεσα στους κρατούμενους, ήταν αυτοί που θα ζητούσαν το λόγο από τους υπευθύνους. Εμάς όταν μας έπιασαν δεν μας έβαλαν στην 4η, όπου βρίσκονταν οι πιο μαχητικοί κρατούμενοι. Μας έβαλαν τους δύο στη 1η και τους άλλους δύο στη 3η. Η πρώτη μας κίνηση ήταν να κάνουμε απεργία πείνας για να μας βάλουνε μαζί. Και το καταφέραμε. Εκεί ξεκίνησε να φτιάχνεται το τούνελ που σας έλεγε πριν ο Ε. Κάποιοι φίλοι του κατάφεραν να βάλουν στη φυλακή τα εργαλεία και το ξεκίνησαν στο κελί του. Οι υπόλοιποι προστεθήκαμε μετά. Όλη η πτέρυγα ήταν γεμάτη χώμα. Τα κελιά μας, τα ντουλάπια μας, τα κρεβάτια μας... και δεν είχε πάρει κανείς χαμπάρι. Είχαμε τον έλεγχο της πτέρυγας και όσον αφορά τον κόσμο που ήταν στα πρόθυρα της εξέγερσης τον σταματούσαμε, γιατί θέλαμε να αποδράσουμε. Από την άλλη, για παράδειγμα, κλέβαμε κρασί και το μοιραζόμασταν με όλους. Το COPEL ήταν μια φάση ασαφής, λίγο μαφιόζικη αλλά είχε και μια μαχητική πλευρά. Πολύ δυνατή, με πολύ κουράγιο και πλήρη ετοιμότητα. Ήταν μια φάση πολύ προσωποπαγής, όπου επικρατούσε μια ομάδα. Πολλοί από τους κρατούμενους της πτέρυγας είχαν βαρεθεί να τους μπλοκάρουμε. Η συμφωνία ήταν πως αν αντιλαμβάνονταν την σήραγγα θα καίγαμε τη φυλακή. Και έτσι έγινε. Την αντιλήφθηκαν και όντως κάηκε. Κάψαμε την φυλακή.. κάναμε μια εξέγερση με τα όλα της.

Αυτή ήταν το COPEL στη Βαλένθια εκείνη την εποχή. Για την ακρίβεια, από εμάς που κάναμε αυτά τα πράγματα κανένας δεν είχε σχέση με το αρχικό COPEL. Όσοι είχαν, βρίσκονταν σε άλλη πτέρυγα και ακολουθούσαν τις οδηγίες που κατέφθαναν από τη Μαδρίτη και από διάφορες φυλακές όπου είχε μεταφερθεί ο κόσμος του αρχικού COPEL.

"Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι που έχουν συμμετάσχει σε περισσότερο από τρεις στάσεις, που έχουν κόψει τις φλέβες τους άλλες τόσες, που βρίσκονται "παράνομα" σε κελιά απομόνωσης. Που ήταν σε απεργίες πείνας, κ.λπ. Υπάρχει μια κατάσταση εξαίρεσης σε πολλές φυλακές. Άνθρωποι που δεν έχουν πατήσει στην αυλή της φυλακής, που δεν έχουν δει φως, εδώ και πάρα πολύ καιρό. Ή άνθρωποι που τους ξυλοκοπούν γιατί έχουν ένα αυτοκόλλητο του COPEL και που έχουν πάει να παρουσιάσουν την αναφορά/καταγγελία στον Juzgado de Guardia. Τύποι που έχουν μια διακήρυξη στην κάλτσα τους σε περίπτωση που κάποια μέρα βρεθούν "αυτοκτονημένοι". Στην Carabanchel έχουν εμφανιστεί πολλές φορές κομάντο αντι-COPEL έπειτα από τη στάση του Φλεβάρη, και έτσι έχουν βρεθεί άτομα χτυπημένα στο κελί τους τα πρωινά. Ουσιαστικά δημιουργήθηκε αυτό που θα μπορούσαμε να ονομάσουμε μια "φυλακή μέσ στη φυλακή" για τους "εξεγερμένους" και τους "επικίνδυνους". Λέγεται ότι έχει αναδιαμορφωθεί ο κανονισμός των φυλακών και ότι έχουν εξαφανιστεί τα κελιά απομόνωσης, αλλά αυτή τη στιγμή υπάρχει το "καθεστώς παρακολούθησης συμπεριφοράς". Και όλη αυτή η κατάσταση φαίνεται πολύ ξεκάθαρο ότι θα συνεχιστεί: δεν προσφέρονται απαντήσεις ούτε επαρκείς λύσεις για τα αιτήματα των κρατουμένων, και οι δυνάμεις ενάντια στις ταραχές θα συνεχιστούν μέσα στις φυλακές."

Μετά το COPEL του Καραμπαντσέλ προέκυψε ακόμα μια ομάδα στην Βαρκελώνη που επίσης ονομάστηκε COPEL. Θα λέγαμε ότι σε όλη τη χώρα υπήρξαν διεκδικητικές κινήσεις που ταυτίζονταν με αυτά τα αρχικά. Για μερικούς μήνες κυρίως το '77 πραγματοποιούνταν στάσεις κάθε βδομάδα, κάθε μέρα, παντού. Στάσεις, αυτοτραυματισμοί, απεργίες πείνας. Στην πραγματικότητα οι από κάτω εισέρχονταν στο κίνημα, γιατί διέβλεπαν την δυνατότητα να απελευθερωθούν, διεκδικώντας γενική αμνηστία. Όμως αργότερα το φαινόμενο COPEL κατέληξε να χειραγωγηθεί πολύ επιδέξια από τον Garcia Valdes [4]. Από ότι φαίνεται τα χρόνια του Hadad οδηγήθηκαν οι υποτιθέμενοι "αρχηγοί" από όλη τη χώρα στη φυλακή του Dueso, αφού πέρασαν από αυτή του Burgos. Εκεί έτρωγαν ένα καλό χέρι ξύλο, τους έπαιρναν ότι είχαν, τους ξεγύμνωναν, τους ξύριζαν, τους φορούσαν στολή και τους οδηγούσαν στην παλιά φυλακή του Dueso, όπου τους τοποθετούσαν σε "ειδικά" κελιά. Το τι ήταν "ειδικό" κελί εκείνη την εποχή είναι μια μεγάλη και μακάβρια ιστορία. Εν ολίγοις ήταν ένα μέρος, όπου με το που σήκωνες κεφάλι έτρωγες ξύλο. Όταν ανέλαβε την γενική διεύθυνση ο Garcia Valdes -που ασφαλώς είχε το κύρος ενός δημοκράτη και προοδευτικού νομικού- επισκέφτηκε το Dueso. Αλλά πριν γίνει αυτό, έβγαλαν όλο τον κόσμο από τα "ειδικά" κελιά και τους παραχώρησαν το δικαίωμα της αυτοδιαχείρισης καθώς και της οικονομικής διαχείρισης του συνεταιρισμού των φυλακισμένων. Εν συνεχεία κατέφθασε ο Garcia Valdes για να διαπραγματευτεί τη σωφρονιστική μεταρρύθμιση. Κάποιοι αφέθηκαν να ξεγελαστούν, ενώ κάποιους άλλους φαντάζομαι, κατά κάποιο τρόπο, τους ενδιέφερε. Από εκεί κυκλοφόρησε μια ανακοίνωση. Όπως κυκλοφορούσαν τότε οι ανακοινώσεις: μέσω του ταχυδρομείου σου ερχόταν ένα βιβλίο με χάρτινο εξώφυλλο και σε ένα κομμάτι του χαρτονιού φτιαχνόταν ένα μικρό κενό και τοποθετούνταν ένα χαρτάκι υπογεγραμμένο από αυτούς που έστελναν την ανακοίνωση. Πράγμα που σήμαινε πως ήταν αυθεντικό. Σε αυτό το χαρτάκι αυτή τη φορά έγραφε ότι έπρεπε να δοθεί ψήφος εμπιστοσύνης στον Garcia Valdes σχετικά με την σωφρονιστική μεταρρύθμιση. Η αντίδραση η δική μας και της πλειοψηφίας του κόσμου της 4ης πτέρυγας ήταν ότι δεν θέλαμε χρυσά κελιά. Αυτό που θέλαμε ήταν ελευθερία. Όσο για την σωφρονιστική μεταρρύθμιση να την βάλουν στον κώλο τους. Οι φυλακές δεν μεταρρυθμίζονται, καταστρέφονται. Διαχωριστήκαμε λοιπόν εντελώς από αυτήν την ιστορία και συνεχίσαμε τα δικά μας. Κάψαμε την φυλακή, ενώ το COPEL είχε ζητήσει να μην καούν άλλες φυλακές. Από εκείνη τη στιγμή και έπειτα ξεκίνησε αυτό που κάποιοι εγκληματολόγοι ονομάζουν "τακτική του διαχωρισμού". Οι κακοί πάνε στα FIES και οι καλοί απελευθερώνονται με αναστολή. Οι "αντιδραστικοί" να σαπίσουν στη φυλακή και οι άλλοι να σαπίσουν απ' έξω. Να επανακοινωνικοποιηθούν περνώντας απ' όλες τις μαλακίες της υποτιθέμενης επανένταξης που στην πραγματικότητα δεν είναι παρά μια διαδικασία υποβιβασμού και ταπείνωσης. Αυτή η διαδικασία ξεκίνησε τότε με τον κόσμο που υποτίθεται άνηκε στη COPEL, με κρατούμενους πιο έξυπνους, πιο ορμητικούς. Αυτοί οι οποίοι προσαρμόστηκαν, αυτοί που διαπραγματεύτηκαν, αυτοί που αποδέχτηκαν τις διάφορες προτάσεις "συνδιαχείρισης" ήταν οι πρώτοι που βγήκαν με άδεια. Οι υπόλοιποι πήγαιναν στην Ocana, στο Burgos, στο Puerto, στη Huesca και τελικά πολλοί απ' αυτούς στη Herrera.

[Γ]Τι ήταν οι επιτροπές υποστήριξης της COPEL;

[Ε] Στην πραγματικότητα δεν ήμασταν επιτροπή στήριξης του COPEL. Στηρίζαμε τον αγώνα των κρατουμένων και αφού θεωρητικά αυτό που υπήρχε μέσα στις φυλακές ήταν το COPEL, στηρίζαμε και εμείς το COPEL. Βγάζαμε το περιοδικό "Αυτοί που ποτέ δεν είχαν τον λόγο τώρα τον παίρνουν" που εκτός από δικά μας κείμενα περιλάμβανε υλικό που έβγαине μέσα από τις φυλακές και αποκόμματα από εφημερίδες. Τον τίτλο τον πήραμε από ένα άλλο έντυπο που έβγαине στη Βαρκελώνη ή στη Μαδρίτη. Μέσω αυτού βγάζαμε κάποια λεφτά που προοριζόταν για συγκεκριμένο κόσμο, γνωστό από τη γειτονιά, που είχαμε επαφές μέσω των δικηγόρων. Την εποχή των εξεγέρσεων περνάγαμε πράγματα, φαγητό και ρούχα σε κρατούμενους που βρίσκονταν σε κελιά

απομόνωσης συχνά μέσω της Presen. Δασκάλα στις γυναικείες αρχικά και αργότερα στις αντρικές. Άνηκε στη δική μας ομάδα δρόμου που συναντιόταν κάθε βδομάδα για να κάνει λίγο πολύ πράγματα νόμιμα. Αυτοκόλλητα, προκηρύξεις, εφημερίδες, φεστιβάλ...

[Γ] Πως ήταν η σχέση μέσα στις φυλακές ανάμεσα σε αυτούς που είχαν στήριξη απ' έξω και στους υπόλοιπους;

[Ε] Εγώ προσωπικά δεν μπορώ να μιλήσω για την εποχή των στάσεων, γιατί δεν ήμουν τότε μέσα. Μπορώ να σου πω για το '80. Τότε υπήρχαν όντως διαφορές ανάμεσα σε πολιτικούς και ποινικούς κρατούμενους. Οι πολιτικοί σχετίζονταν με πολιτικούς και οι ποινικοί με ποινικούς. Υπήρχε πολύ λίγη επικοινωνία μεταξύ τους. Πέρα από λίγες εξαιρέσεις οι πολιτικοί δεν σχετίζονταν με τίποτα με τους ποινικούς. Το έπαιζαν πολιτικοί... το έπαιζαν άλλη κλάση...

[Α] Οι φυλακισμένοι της GRAPO για παράδειγμα έφταναν στο σημείο να λένε: "όταν πάρουμε εμείς την εξουσία, θα σας βάλουμε όλους να τρυπάτε οδοστρώματα". Μόνο κάτι τρελαμένοι σαν και εμάς δεν γουστάρουμε να την βλέπουμε πολιτικοί, τελεία και παύλα. Εμείς συναναστρεφόμασταν πιο πολύ με ποινικούς παρά με πολιτικούς.

[Ε] Υπήρχε μια διαφορά στο υπόβαθρο, στο κοινωνικό πεδίο. Από τη μια κόσμος που είχε χρόνο να σκεφτεί, που τα είχε όλα έτοιμα στο κεφάλι του. Και από την άλλη κόσμος που ασχολούνταν όλη την ώρα με απατεωνιές, με το πως θα την βγάλει.

[Α] Πρέπει να γίνει ένας διαχωρισμός ανάμεσα στους πολιτικούς κρατούμενους του κομμουνιστικού κόμματος ή του CCOO [5] και οποιουδήποτε "δημοκρατικού" κόμματος ή συνδικάτου, οι οποίοι αποτελούσαν την πλειοψηφία όταν πέθανε ο Φράνκο και βγήκαν το '76. Και τους πολιτικούς κρατούμενους για ένοπλες ενέργειες που βγήκαν λίγο αργότερα -το '77 οι τελευταίοι- και που δεν έπαψαν έκτοτε να μπεινοβγαίνουν στις φυλακές. Η μεν τάξη των "δημοκρατών" προφανώς ανήκει στην αστική τάξη, είναι κόσμος του κεφαλαίου, δεν πρέπει να υπάρχει σύγχυση επ' αυτού. Άνθρωποι του κεφαλαίου για τους οποίους δυστυχώς, τη δεδομένη στιγμή, δεν υπήρχε μια καλή θέση στα πολιτικά σχέδια του αφεντικού τους. Με το που κατέφθασε η δημοκρατία όμως, όλοι οι πολιτικοί κρατούμενοι που βρίσκονταν στη φυλακή και που δεν ήταν "τρομοκράτες" βγήκαν γρήγορα. Ήταν απαραίτητοι στο κόμμα τους και έπρεπε να μοιράσουν την πίτα με τους υπόλοιπους. Όσο για αυτούς που έμειναν μέσα, φυλακισμένοι της ETA, της GRAPO, της FRAP, αυτοί διακατέχονταν από καθαρά αυταρχικές λογικές. Είναι κρατιστές, δεν είναι εχθροί της φυλακής δεν νιώθουν κανέναν είδος αλληλεγγύης προς τους ποινικούς. Γι' αυτούς οι ποινικοί δεν έχουν καμία σχέση μαζί τους. Υπερασπίζονται τα προνόμιά τους και τίποτα άλλο. Τα μέλη της ETA που βρίσκονταν στο Καραμπαντσέλ όντας πλειοψηφία διαπραγματεύονταν ό,τι ήθελαν με τη διεύθυνση. Όσο για εμάς την μειοψηφία των πολιτικών που αποτελούνταν από αυτόνομους, μέλη της CNT κτλ μπορούσαμε να κάνουμε ή ό,τι αυτοί είχαν αποφασίσει ή ό,τι αυτοί είχαν αποφασίσει. Αυτές ήταν οι εναλλακτικές επιλογές μας σύμφωνα με αυτούς. Ένα ακραίο παράδειγμα: Είχα αποφασίσει να καθαρίζουν με τη σειρά (πήγαινε με τα κελιά) ενώ εμείς είχαμε αποφασίσει ότι όσο ήμασταν φυλακή δεν θα καθαρίζαμε που να μας σκότωναν... Όταν ήταν η σειρά μας να καθαρίσουμε, αυτοί οι μαλάκες έρχονταν να μας αναγκάσουν να καθαρίσουμε και έπρεπε να γίνει χαμός για να περάσει το δικό μας.

[Γ] Εσείς όμως ήσασταν πολιτικοί κρατούμενοι, ε;

[Α] Εμείς όχι, εμείς ήμασταν σαν ποινικοί. Οι υπόλοιποι ήξεραν ότι έπαιζε κάποια πολιτική φάση, αλλά εμείς το προσπερνάγαμε. Εμείς που πιαστήκαμε εδώ στην Βαλένθια το Φθινόπωρο του '78 δεν γουστάρουμε να δηλώνουμε πολιτικοί.

[Γ] Ναι, αλλά σας συνέλαβαν για πολιτικούς λόγους.

[Α] Βασικά μας συλλάβανε γιατί πιαστήκαμε κορόιδα και μας βρήκαν όπλα.

[Γ] Ναι, αλλά υπάρχει διαφοροποίηση μέσα στη φυλακή. Ακόμα και αν δεν αυτοπροσδιορίζεσαι σαν πολιτικός κρατούμενος, στην πραγματικότητα, γνωρίζεις ότι βρίσκεσαι εκεί μέσα για πολιτικούς λόγους. Έτσι δεν είναι;

[Α] Η διαφορά με μας ήταν ότι σαν να μας είχαν πάρει λίγο από φόβο. Γιατί δεν ξέρανε από που θα τους την κάνουμε. Έτσι από τους 4 μας, βάλανε τους 2 ανήλικους στην 1η που ήταν η πτέρυγα των ανηλίκων και τους άλλους 2 στην 3η. Εμείς φυσικά, από την αρχή θέλαμε να μείνουμε ενωμένοι και να φτάσουμε στη 4η, αφού εκεί γίνονταν πράγματα. Στις άλλες πτέρυγες το μόνο που κάνανε ήταν να παίζουν χαρτιά. Και εμείς το μόνο που θέλαμε ήταν να δραπετεύσουμε ή να κάψουμε τη φυλακή. Ή και τα δύο μαζί. Κάναμε απεργία πείνας για να μας βάλουν όλους μαζί στη 4η. Αλλά δεν μας έδιναν σημασία, οπότε και εμείς τους την κάναμε και

μπήκαμε σε ένα κελί της 4ης. Ταμπουρωθήκαμε εκεί πέρα και μας έβγαλαν λίγο αργότερα με ξύλο. Μας οδήγησαν στην απομόνωση για 23 μέρες. Τελικά.. για δες... μας βάλανε όντως στη 4η. Εκεί γνωρίσαμε κάποιους κρατούμενους, που από τη μια ήταν διατεθειμένοι να παλέψουν, ενώ από την άλλη είχαν μια τάση να διευθύνουν τους υπόλοιπους, ακόμα και να τους χειραγωγούν κατά μια έννοια... κάτι ανάμεσα σε πρωτοπορία και μαφία. Εμάς μας σέβονταν γιατί ήμασταν αναρχικοί και ληστές. Και φυσικά εκείνη την εποχή υπήρχαν πολλοί λίγοι ληστές. Το θέμα όμως δεν ήταν ήμασταν πολιτικοί ή όχι. Εμείς δεν την βλέπαμε καθόλου πολιτικοί. Εμείς αυτό που ψάχναμε ήταν ο κόσμος τον οποίο τον ξέραμε ήδη από τον δρόμο. Κόσμο με τον οποίο είχαμε κάποια επαφή και με τον οποίο θέλαμε να συμβιώσουμε και να παλέψουμε εκεί μέσα.

[Γ] Παλιότερα παίζανε πολλά ναρκωτικά μέσα στις φυλακές;

[Α] Και παλιότερα και τώρα. Εκείνη την εποχή όμως για την οποία μιλάμε εμείς δεν υπήρχαν τόσα ναρκωτικά. Ούτε στη φυλακή, ούτε στο δρόμο. Για την ακρίβεια, το '78 μπήκε στη φυλακή στην Βαλένθια το πρώτο "τζάνκι". Έμοιαζε σαν κάτι πολύ παράξενο. Και ήταν και φιλαράκι μας. Πηγαίναμε παρέα στον ψυχίατρο της φυλακής για να του γράψει φάρμακα και τέτοια. Αργότερα τόσο στον δρόμο, όσο και στην φυλακή άρχιζε να πήζει ο κόσμος στην ηρωίνη. Αρχικά υπήρχε κόσμος που έκανε ταξίδια μέχρι την Ταϊλάνδη για να φέρει. Ήταν μια φάση ηλικίας, μια μικρή μειοψηφία που το έπαιζαν χίπηδες, που τα δοκίμαζαν όλα. Είχαν πέσει στην παγίδα της περιπέτειας. Από ένα σημείο όμως και έπειτα ήταν οι μπάτσοι που άρχισαν να σπρώχνουν την ηρωίνη με τα κιλά στη Χώρα των Βάσκων, στην Ανδαλουσία μέσω των ρουφιάνων τους. Γιατί; Δεν είναι τυχαίο ότι ξεκίνησαν από μέρη όπου υπήρχε κόσμος που αγωνιζόταν. Για παράδειγμα στη Χώρα των Βάσκων επικρατούσε μια εκρηκτική κατάσταση με οδομαχίες κάθε μέρα - και όχι ακριβώς για εθνικιστικούς λόγους. Γενικευμένη ανυπακοή. Εργάτες που δεν ήθελαν να είναι εργάτες, αλλά ήθελαν να τα χώσουν και ψάχνονταν κάθε μέρα για τσαμπουκάδες. Από αυτούς πολλοί κατέληξαν "τζάνκια" και πολλοί πέθαναν. Το ίδιο και στη φυλακή. Και να που ανακλύπει πάλι το ζήτημα του διαχωρισμού ανάμεσα σε πολιτικούς και ποινικούς. Στην πραγματικότητα πρόκειται για έναν πολύ ψεύτικο διαχωρισμό. Εκείνη λοιπόν την εποχή -γύρω στο '79- ξεκίνησε μια σειρά από ληστείες σε τράπεζες. Μέχρι εκείνη τη στιγμή πολλοί λίγοι τολμούσαν να κάνουν ληστείες. Και από ένα σημείο και έπειτα ο κόσμος άρχισε να καταλαβαίνει ότι ήταν εύκολο να κάνεις ληστείες. Κι έτσι ξεκίνησαν να κάνουν ληστείες, σε όλη τη χώρα. Αλλά μιλάμε για πολλές ληστείες. Αυτό δεν είναι κοινή εγκληματικότητα. Πρόκειται για μια κίνηση που για μένα είναι πολιτική, μια κίνηση απαλλοτρίωσης, μια κίνηση ενάντια στην ιδιωτική περιουσία και τέρμα. Επιπλέον αυτός ο κόσμος δεν έκανε ό,τι έκανε με μια λογική "ότι να 'ναι", αυτιστική. Πολλά από αυτά τα άτομα που ήταν μέσα για ληστείες ήταν έτοιμοι για όλα. Ήταν διατεθειμένοι να βοηθήσουν τους συντρόφους τους να δραπετεύσουν από τη φυλακή, να τους παρέχουν κάλυψη αν τα κατάφερναν μόνοι τους και γενικά να στηρίξουν τον αγώνα. Υπήρξε, για παράδειγμα, μια ιστορία που ονομάστηκε GAPEL [6]. Το θέμα είναι ότι όλες αυτές οι καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης και αυτής στην οποία συμμετείχαμε εμείς, διήρκεσαν πολύ λίγο. Ήταν σαν αναλαμπές και μάλιστα στο πλαίσιο ενός κινήματος που ήταν πολύ πιο ευρύ, με άλλα χαρακτηριστικά, πολύ πιο σύνθετο. Αυτού του είδους οι συμπεριφορές, οι τάσεις και τα σχέδια που περιελάμβαναν τον αυτόνομο αγώνα των φυλακισμένων διήρκεσαν πολύ λίγο.

[1] Η COPEL είχε κυκλοφορήσει παντού ένα ανακοινωθέν που έλεγε ότι έπρεπε να δωθεί ψήφος εμπιστοσύνης στον τότε γενικό διευθυντή των φυλακών

[2] Αρκετά δραστήριες καθολικές οργανώσεις

[3] Γενικός διευθυντής των φυλακών που δολοφονήθηκε από την GRAPO λίγο αργότερα

[4] Γενικός διευθυντής που διαδέχτηκε τον Jesus Hadad

[5] Κομμουνιστικές επιτροπές εργατών

[6] Ομάδες υποστήριξης αγωνιζόμενων κρατουμένων

Ο εμπρησμός της φυλακής Newgate κατά την διάρκεια εξέγερσης

F.I.E.S., Η απομόνωση ως μέθοδος εξόντωσης

Το καταπιεστικό σύστημα F.I.E.S. (εσωτερική επιτήρηση ειδικών φακέλων) σχεδιάστηκε στην αρχή του 1990 για να επιβάλλει έναν ειδικό καταναγκασμό και έλεγχο σε κρατούμενους που είχαν ταξινομηθεί από σωφρονιστικούς οργανισμούς ως επικίνδυνοι και ταραξίες της σωφρονιστικής τάξης μέσα στις φυλακές. Η επιτήρηση που επιβάλλεται πάνω σε αυτούς τους κρατούμενους βασίζεται στα εξής:

- * Συντάσσεται μία καθημερινή αναφορά που περιγράφει με ποιους κρατούμενους σχετίζεται ο έγκλειστος, τι κάνει μέσα στη μέρα και τι είδους σχέσεις διατηρεί με τους άλλους κρατούμενους ή τους δεσμοφύλακες.
- * Συστηματικός έλεγχος όσων προσωπικών επισκέψεων δέχεται ο κρατούμενος, για συναισθηματικούς ή οικογενειακούς λόγους.
- * Έρευνα και καταγραφή κάθε επικοινωνίας που έχει ο έγκλειστος, τηλεφωνικής ή γραπτής.
- * Καθημερινές έρευνες στα προσωπικά πράγματα του έγκλειστου και συνεχείς μεταφορές από κελί σε κελί, για να εμποδιστούν σχέσεις ανάμεσα στον έγκλειστο και τους άλλους κρατούμενους. Επίσης οι κρατούμενοι δεν παίρνουν προσωρινές άδειες εξόδου ή παρόμοιες διευκολύνσεις.
- * Η απομόνωση είναι απόλυτη για 23 ώρες και μισή, κλειδωμένος στο κελί, ενώ μισή ώρα μπορεί να βρίσκεται με ελάχιστους συγκρατούμενους.

Αυτοί οι ειδικοί φάκελοι διακρίνονται σε 5 κατηγορίες:

1. F.I.E.S. 1 (άμεσος έλεγχος): Πρόκειται για κρατούμενους που θεωρούνται επικίνδυνοι και συγκρουσιακοί, πρωτοστάτες εξεγέρσεων, δραπετεύσεων και «σοβαρών» επιθέσεων στην σωφρονιστική τάξη. Περιλαμβάνονται οι πιο συνειδητοί και μαχητικοί έγκλειστοι, αυτοί που ποτέ δεν σκύβουν το κεφάλι και μάχονται από μέσα για κοινωνική αλλαγή.
2. F.I.E.S. 2: Περιλαμβάνουν τους έγκλειστους που έχουν καταδικαστεί για διακίνηση ναρκωτικών, εισαγωγή ξένου συναλλάγματος, ξέπλυμα χρήματος κτλ.
3. F.I.E.S. 3: Οι κρατούμενοι που έχουν συλληφθεί και καταδικαστεί ως υποστηρικτές ένοπλων οργανώσεων.
4. F.I.E.S. 4: Περιλαμβάνουν μέλη των δυνάμεων ασφάλειας, που έχουν φυλακιστεί για διάφορους λόγους. Σκοπός αυτής της ταξινόμησης η προστασία τους από ενδεχόμενες αντεκδικήσεις έγκλειστων.
5. F.I.E.S. 5: Εδώ περιλαμβάνουν κρατούμενους που συμμετέχουν στην κοινότητα των φυλακισμένων. Επίσης βρίσκονται στον φάκελο αυτό άνθρωποι που κατηγορούνται για παραβάσεις που προκάλεσαν την κοινωνική ειρήνη, και τελικά οι "insumisos" και οι κρατούμενοι συνείδησης..

Η ταχυδρομική επικοινωνία με τους περισσότερους από τους κρατούμενους απαγορεύεται. Το ισπανικό κράτος θέλει να διακόψει την επικοινωνία και την αλληλεγγύη ανάμεσα στη φυλακή και τους δρόμους, και να ανακόψει το κίνημα ενάντια στις φυλακές, που βοηθά εκατοντάδες κοινωνικούς κρατούμενους.

Τα κελιά FIES και οι αγώνες εναντίον τους 1990-2004 (απόσπασμα)

Αγώνες ενάντια στα FIES υπήρξαν από την πρώτη κιόλας μέρα, από άτομα ή μικρές ομάδες, με νόμιμα ή "παράνομα" μέσα (όπως ενέργειες άμεσης δράσης), όμως γύρω στα τέλη του '90 έγινε συνείδηση πολλών κρατουμένων στα FIES η αναγκαιότητα ενός συντονισμού, και μέσα από γράμματα σε άλλους κρατουμένους ή ομάδες υποστήριξης, ξεκίνησαν να οργανώνουν τον αγώνα τους. Κάτι ακόμα που βοήθησε στην επαγρύπνηση και την συνείδηση του αγώνα ήταν η έκδοση στα 1996 του βιβλίου του Xosé Tarrío: "Huy hombre huy. Diario de un preso FIES" (Σ.τ.ε. έχει εκδοθεί και στα ελληνικά με τον τίτλο "Τρέξε, άνθρωπε, τρέξε. Ημερολόγιο από τις φυλακές FIES." από συντρόφους που συμμετέχουν και στηρίζουν το ταμείο αλληλεγγύης και οικονομικής υποστήριξης φυλακισμένων αγωνιστών), και η απελευθέρωση του Patxi Zamoro Duràn, κρατούμενου στα FIES που μεταφέρθηκε στην Καταλωνία, όπου δεν εγκαθιδρύθηκαν τα FIES, που στη συνέχεια ταξίδεψε σε όλη τη χώρα, μιλώντας για την εμπειρία του στα FIES. Κι έπειτα ήρθε η σύλληψη και φυλάκιση στα FIES ιταλών αναρχικών, που τράβηξε αρκετή προσοχή (η περίπτωση των 4 της Cordoba). Η πρώτη συντονισμένη δράση φυλακισμένων αποτελούνταν από chapeos: άρνηση των κρατουμένων να βγούν από τα κελιά τους για άσκηση, αλλά γρήγορα κατάλαβαν ότι αν δεν επεκταθεί ο αγώνας σε περισσότερους κρατουμένους κι αν δεν υπάρξει αρκετή ριζοσπαστική στήριξη από έξω, η μόνη συνέπεια θα ήταν η ένταση της καταστολής. Μέσα από δράσεις, αλληλογραφία και προκηρύξεις ο αγώνας εξαπλώθηκε και σε άλλους κρατουμένους και ομάδες έξω από τα τείχη της φυλακής, όπως η AFAPP (Σύλλογος φίλων και οικογενειών των πολιτικών κρατουμένων, σχετιζόμενη με τη GRAPO), οι Μπτέρες ενάντια στα ναρκωτικά, ο Σύλλογος ενάντια στα Βασανιστήρια κ.α. και μετά από λίγο καιρό έγινε μια συμφωνία πάνω σε 3 βασικές διεκδικήσεις:

Α) Κατάργηση των FIES και κάθε μορφής απομόνωσης.

Β) Τέλος στη διασπορά των κρατουμένων (σε φυλακές μακριά από τα σπίτια τους, τις οικογένειες και τους φίλους τους, διαχωρισμένοι από άλλους κρατουμένους ή συντρόφους).

Γ) Άμεση αποφυλάκιση όλων των βαριά ασθενών κρατουμένων.

Με τα αιτήματα αυτά μια συλλογική απεργία πείνας έγινε από τις 16 έως 19 Μάρτη του 2000. Παρ' όλες τις δυσκολίες περίπου 400 κρατούμενοι συμμετείχαν σε 21 διαφορετικές φυλακές. Ήταν μια συμβολική ενέργεια (4 μέρες για τους 4 τοίχους του κελιού), ένας τρόπος να δοκιμαστεί η ισορροπία των συσχετισμών δύναμης, μετά την απρόσμενη άνοδο του κινήματος τις τελευταίες εβδομάδες τόσο μέσα όσο κι έξω από τις φυλακές, στην Ισπανία και πέρα από τα σύνορα..

.. Τον Δεκέμβρη του 2000, ξεκινάει μια συλλογική απεργία πείνας, επ' αόριστον. Τελικά θα λήξει μετά από έναν μήνα, με 50 απεργούς και 150 κρατουμένους που διεξήγαγαν άλλες πράξεις αλληλεγγύης. Η καταστολή σε συνδυασμό με την αποσιώπηση του γεγονότος από τα ΜΜΕ, επέδρασαν αρνητικά στο ηθικό πολλών κρατουμένων. Μια ρεαλιστική καταγραφή της κατάστασης ακολουθεί στην προκήρυξη των "αντιστεκόμενων μαχητών της φυλακής La Moraleja" του Γενάρη 2001:

“Σύντροφοι χαίρετε,

Η αποτίμησή μας της απεργίας πείνας του περασμένου Δεκέμβρη είναι μάλλον θετική σε σχέση με το κίνημα των αγωνιζόμενων κρατουμένων και την αλληλεγγύη στο δρόμο. Το ότι κάνουμε μια θετική εκτίμηση της κατάστασης, δε σημαίνει ότι αγνοούμε το γεγονός ότι η κινητοποίησή μας περιορίστηκε στις φυλακές και ότι η δύναμή μας να "πιέσουμε" από τον δρόμο είναι ακόμα περιορισμένη... Ας προσπαθήσουμε να είμαστε αντικειμενικοί. Αλλά θυμηθείτε ότι αυτή είναι μια αντανάκλαση της συγκεκριμένης στιγμής στην ανάπτυξη του κινήματος του αγώνα, κι ότι σαν κίνημα έχουμε κάνει μοναχά τα πρώτα μας βήματα, έχουμε βάλει τα θεμέλια στα οποία θα κινηθούμε προς έναν πιο συνεκτικό κι αποτελεσματικό δρόμο, κι ότι αν μπορούσαμε να βρούμε τον τρόπο της οργανωμένης αντίστασης θα μπορούσαμε να διευρύνουμε λίγο-λίγο την έκταση των δράσεων μας και θα κερδίσουμε μια μεγαλύτερη δύναμη τόσο μέσα όσο κι έξω.

Δεν υπάρχει άλλος δρόμος αν θέλουμε να κινηθούμε προς τη σωστή κατεύθυνση. Με την προοπτική να κάνουμε τον αγώνα μας μια συνεχή δραστηριότητα ενάντια στο καπιταλιστικό σύστημα, δεν μπορούμε παρά να πάρουμε τον αγώνα ενάντια στο σύμπλεγμα των φυλακών σαν αφετηρία ενός ευρύτερου αγώνα. Για πρώτη φορά μετά το COPEL σταθήκαμε όρθιοι απέναντι στην εγκληματική πολιτική του Κράτους στις φυλακές, με συλλογικό και οργανωμένο τρόπο, με ξεκάθαρους στόχους, τόσο βραχυπρόθεσμους όσο και μακροπρόθεσμους, και με προοπτική νίκης αυτό το κίνημα επεξεργάστηκε και εκτίμησε το ίδιο τις μεθόδους του αγώνα του. Κατά τη γνώμη μας είναι ζωτικής σημασίας να δώσουμε συνέχεια στον αγώνα μας και να διασφαλίσουμε μια βάση που θα επέτρεπε να επιμείνουμε στους στόχους που έχουμε θέσει οι ίδιοι.

Περαιτέρω, είναι γεγονός ότι ο αγώνας μας έφερε ενώπιον ενός δυναμικού κινήματος στο δρόμο που αναπτυσσόταν καθημερινά κι έφερε όλο και περισσότερο χαρακτηριστικά ριζώματος. Εξ αιτίας αυτής της μεγάλης διασποράς, το κίνημα αυτό είναι και φορέας πολλών αντιφάσεων, οι οποίες βγήκαν στην επιφάνεια ιδιαίτερα στις εβδομάδες πριν την απεργία πείνας του Δεκέμβρη, αλλά ωστόσο, φάνηκε ότι με τις κινητοποιήσεις μας αυτές οι αντιφάσεις μπορούν να παρακαμφθούν και να εξασφαλιστεί μια ενότητα στη δράση.

Αυτό το κίνημα αλληλεγγύης με τη σειρά του, αποτελείται από διάφορα κομμάτια του κινήματος αντίστασης, που διευρύνει περισσότερο τα μικρά περιθώρια από τα οποία ξεκινήσαμε. Αναρχικές ομάδες, σύνδεσμοι οικογενειών και φίλων των πολιτικών κρατουμένων, επιτροπές ανέργων, αντι-ιμπεριαλιστικές επιτροπές, ομάδες γειτονιάς (όπως αυτή στο Amaiú) κ.α. στήριξαν με πείσμα τον αγώνα μας. Κι έπειτα οι σύντροφοι πέρα από τα σύνορά μας. Όσο δυναμώνουμε τους δεσμούς μας μαζί τους και ενωνόμαστε στον αγώνα, η κατάστασή μας θα βρίσκει μεγαλύτερη ανταπόκριση, θα γίνεται όλο και πιο δύσκολο να σιωπήσει κανείς, να μας απομονώσουν, να μας καταστειλουν...

Ο συνδυασμός αυτών των δυο όψεων, των μέσα και των έξω από τη φυλακή, δίνει μια σημαντική αξία στην απεργία πείνας μας. Είμαστε σίγουροι ότι αυτό μπορούν να το παρατηρήσουν ένα σωρό άνθρωποι, κι όχι μονάχα οι σύντροφοί μας. Το Κράτος δε θέλει με τίποτα να συμβεί κάτι τέτοιο, κι έτσι προσπαθεί να τσακίσει το κίνημα με όλα τα μέσα που διαθέτει. Αυτή είναι και η προέλευση της μεθόδευσης ενάντια στους αναρχικούς συντρόφους στην Μαδρίτη, στις διώξεις και τις κατ'οίκον έρευνες της Βαρκελώνης και αλλού όπου προσπαθεί να εμψυχήσει τον φόβο, τη βάρβαρη ποινικοποίηση για να απενεργοποιήσει και να υποσκάψει την υποστήριξη της απεργίας, να αποσιωπήσει κάθε αντιληφοφόρηση σχετικά με αυτήν, κλπ, χωρίς φυσικά να αναγκάζεται να μιλήσει για την καταπίεση στις φυλακές. Βέβαια υπάρχουν και τα κοράκια που παπαγαλίζουν για τον αγώνα των φυλακισμένων όπως οι ανθρωπιστές, οι καλοί χριστιανοί και όλο το ρεφορμιστικό συνάφι που προηγουμένως μονοπωλούσε τον αγώνα των φυλακισμένων, ελέγχοντάς τον. Πλέον δεν μπορούν να κάνουν τίποτα, κι επιτέλους δεν μπορούν να μας βλάψουν είτε επειδή δεν έχουν τα μέσα είτε επειδή δεν έχουν επιρροή, και μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε κι αυτούς επίσης. Όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενη προκήρυξή μας, είναι κάποια μέρη του μηχανισμού του Κράτους/Κεφαλαίου που με τον αγώνα μας ερχόμαστε άμεσα απέναντί τους.

Αν ο εχθρός δείχνει να "ανησυχεί" τόσο για τον μικρόκοσμό μας, αυτό σημαίνει ότι βρισκόμαστε στο σωστό δρόμο. Είναι πάντοτε αποθαρρυντικό να μην επιβραβεύεται η σκληρή δουλειά, και μια τέτοια ήταν και η απεργία πείνας του Δεκέμβρη. Αλλά δε θα σκεφτόμασταν ποτέ να θέσουμε "οппορτουниστικά" τους άμεσους στόχους μας, εις βάρος των τελικών στόχων, καθότι γνωρίζουμε ότι αυτός ο σκληρός αγώνας μετασχηματίστηκε γρήγορα σε μια δύναμη έμπνευσης και ενότητας για μια ολόκληρη σειρά από διαφορετικές αρνήσεις που βρήκαν το δεσμό τους στον αγώνα ενάντια στην καταπίεση και την καπιταλιστική εκμετάλλευση που γεννήθηκε μέσα σ' αυτούς τους καταραμένους τοίχους... Κι ο οποίος μπορεί να μετασχηματιστεί με τον καιρό σε μια "υλική δύναμη". Όπως η σπίθα γεννά την πυρκαγιά. Η ενότητα κι ο αγώνας γεννάν τη δύναμη! Αντίσταση μέσα κι έξω από τις φυλακές!

Είναι πάντως σαφές ότι ο αγώνας μας θα είναι μακρύς και σκληρός, κι ένας τέτοιος διαρκής αγώνας απαιτεί αποφασιστικότητα και μια ευρεία κλίμακα τακτικών που αφήνουν χώρο να αναπτυχθεί τόσο η ατομική όσο και τοπικές πρωτοβουλίες, σύμφωνα με τις συνθήκες (π.χ. πολλοί κρατούμενοι είναι βαριά άρρωστοι και δεν μπορούν να συμμετάσχουν στις μακροχρόνιες απεργίες πείνας...). Όλοι οι κρατούμενοι αναλαμβάνουν δράση, μιλούν για τη κατάστασή τους και βάζουν μπροστά τις απαιτήσεις τους, αλλά θα συνδεθούν με το κίνημα μέσα από τις βασικές διεκδικήσεις: τέλος των FIES, τέλος της διασποράς, αποφυλάκιση όλων των ανίτα ασθενών κρατουμένων. Στις αρχές του 2001, συμφωνήθηκε και ένα 4ο αίτημα ακόμη: Η αποφυλάκιση όλων όσων συμπλήρωναν τα 20 έτη κράτησης (πράγμα που θα έπρεπε να ισχύει, σύμφωνα και με τους νόμους του ισπανικού κράτους), κι έγινε ένα κάλεσμα για κινητοποιήσεις. Πέραν τούτου, έξω από τις φυλακές το AAEEL μετασχηματίστηκε στο ACOPs (συνελεύσεις ενάντια στις φυλακές) χτίζοντας ένα δίκτυο υποστήριξης των κρατουμένων που αγωνίζονταν, "ρήξης της απομόνωσης και της σιωπής, και ριζοσπαστικοποίησης των βασικών αιτημάτων (που θεωρούνται πρωταρχικά) και αποκέρυξης του σωφρονιστικού συστήματος ως εργαλείο των εξουσιαστών για να διατηρήσουν την κυριαρχία τους και την υπάρχουσα κατάσταση της κοινωνικής αδικίας."

..Τον Μάρτιο του 2002 έλαβε χώρα ακόμα μια συλλογική απεργία πείνας σε 38 φυλακές, όπου περίπου 500 κρατούμενοι έλαβαν μέρος. Εκτός από τον μεγάλο αριθμό των συμμετεχόντων, ένας άλλος σημαντικός παράγοντας ήταν και η συμμετοχή γυναικών (όπως στις φυλακές της Alcalá). Η σιωπή του τύπου, που επέβαλλε το Υπουργείο Εσωτερικών, είναι χαρακτηριστική... Στις 28 Μάρτ 2002, μια γενικευμένη εξέγερση σημειώθηκε στις φυλακές του Cuatro Caminos στην Καταλωνία. Μετά τον ξυλοδαρμό δυο νέων κρατουμένων μέχρι λιποθυμίας, πάνω από 250 κρατούμενοι αποφάσισαν να απέχουν από την εργασία τους. Σχηματίστηκε μια επιτροπή απεργίας που συνέταξε 12 αιτήματα και ζήτησε να μιλήσει με τον Διευθυντή των Σωφρονιστικών Ιδρυμάτων, παρουσία του συμβούλου του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Καταλωνίας και του Ερυθρού Σταυρού. Ξεκίνησαν διαπραγματεύσεις αλλά έγινε σαφές ότι ο Διευθυντής δε σκόπευε να υποχωρήσει σε τίποτα. Την επόμενη μέρα οι Mossos (καταλανικά MAT) εισέβαλλαν στη φυλακή και η εξέγερση πνίγηκε στο αίμα. Τα MME αυτή τη φορά δεν μπορούσαν να αγνοήσουν το γεγονός, κι έτσι αναγκάστηκαν να παπαγαλίσουν την άποψη του επίσημου Κράτους για τα γεγονότα: για μια ομάδα "επικίνδυνων κακοποιών που αντιδρούσαν γιατί δεν ήθελαν να δουλέψουν αλλά τελικά συνετίστηκε από την αστυνομία και τις αρχές των φυλακών". Ούτε μια λέξη για όσα ζητούσαν οι κρατούμενοι εδώ και τρία χρόνια. Ίσως είναι πιο εύκολο να γυρίζεις το κεφάλι όταν ένας κρατούμενος μιλάει για τον εαυτό του, και να πιστεύεις αυτό που θέλεις να πιστέψεις: Ότι δεν υπάρχει βία και βασανισμοί στις φυλακές, δεν υπάρχει καθεστώς απομόνωσης, εκμετάλλευση της εργασίας των κρατουμένων, εκδικητικές μεταγωγές μακριά από το σπίτι και τους φίλους, απάνθρωπες συνθήκες φυλάκισης βαριά ασθενών ανθρώπων, φυλακισμένοι για δεκαετίες που δεν πρόκειται να ξαναβγούν και ούτω καθεξής.